

Отже, кібер – ризики сьогодні виходять далеко за межі крадіжки та шахрайства, що включає втрату конкурентної переваги внаслідок вкраденого інтелектуального майна, втрату клієнта чи бізнесу, довіри партнера та загальний збиток для репутації та бренду організацій малого та середнього бізнесу. Складність кібер – ризиків в Україні та світі, на жаль, надалі буде тільки зростати. Більше підключених пристроїв, більше джерел даних, більше автоматизації процесів, сторонні стосунки створюють нові можливості для кібератак та інцидентів.

Список використаних джерел:

1. Наукова стаття – Шеломенцев В. П. Поняття та сутність кібернетичної атаки / Шеломенцев Володимир Петрович, 2011. – 8 с.
2. Волосович С. Детермінанти виникнення та реалізації кібер-ризиків / С. Волосович, Л. Клапків // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2018. № 3. С. 101–115.
3. Йон О. О. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ БОРотьБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ / О. О. Йон, Н. Ф. Казаков. // ВІСНИК СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені Володимира Даля. – 2013. – С. 59–61.

УДК 336.743

Шуплат О.М.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Глобальні інвестиції у фінтех-сектор

Світ технологій, фінансів та інвестицій, коли впроваджуються нові фінансові інструменти та принципово інші бізнес-моделі, що функціонують також на основі фінтех-сервісу, зазнає бурхливого розвитку. Швидке зростання числа стартапів та паралельний розвиток екосистеми будуть сприяти

збільшенню зацікавленості з боку інвесторів, а також зростанню кількості бізнес-інкубаторів та акселераторів.

Передумовами активного розвитку фінтех- сектору в світі є [1,2]:

- набуття широкого розповсюдження мобільного Інтернету. Саме розвинені інформаційно-комунікаційні технології допомогли збільшити кількість людей, залучених до цифрових фінансових послуг;

- розвиток мобільних додатків у смартфонах. За допомогою смартфона легко і зручно здійснювати платежі та перекази, а також користуватися цілим спектром мобільних фінансових послуг, таких як, безконтактні та мобільні платежі, QR-платежі, електронні та цифрові гаманці, а також розрахунки криптовалютою;

- поширення соціальних мереж. Популярність мобільних додатків для комунікації зробила їх ідеальною платформою для чат-ботів, які, в свою чергу, допомагають побудувати більш довірливі відносини між фінансовими провайдерами та споживачами, що особливо актуально для тих, хто народився на межі століть. Фінтех-компанії підтримують чат-бот технології та використовують ці інтерактивні платформи як стандарт обслуговування клієнтів. Це допомагає краще інформувати та навчати споживачів;

- розробка інноваційних продуктів та послуг технологічними компаніями «Великої П'ятірки» (Amazon, Facebook, Google, Apple, Microsoft), які формують нові стандарти якості, швидкості та зручності для споживачів;

- збільшення трудової міграції та, відносно, зростання обсягів грошових переказів;

- поширення альтернативних джерел фінансування малого та середнього бізнесу.

Розвиток фінтех-компаній став поштовхом до змін інших системних посередників, адже впровадження інновацій у сфери традиційного банкінгу, стало причиною справжнього інвестиційного буму в даній сфері – спочатку у 2013-2014 роках, а потім вже у 2018 році.

Рис. 1. Динаміка обсягів глобального інвестування у Fintech-галузь, млрд. дол. США (ліва шкала) та темпи їхнього приросту, % (права шкала)

Джерело: [3].

Як бачимо з рис. 1, обсяг інвестування у фінансові технології щорічно зростає і досяг рекордного піку у 2018 році, що свідчить про зростання інтересу міжнародних інвесторів до цієї сфери. Найбільший обсяг інвестицій одержали такі сектори, як: платежі, кредитування та банківські технології (рис. 2). Серед інших глобальних трендів слід зазначити мобільні фінансові послуги, управління фінансами та рахунками, грошові перекази, роботи-консультанти, страхові технології, краудфандинг, P2P кредитування, блокчейн та криптовалюти. Серед фінтех-компаній вже з'явилися свої «Єдинороги» - компанії вартістю більше ніж 1 млрд. дол. США. Основними напрямками, в яких стрімко розвивають свій бізнес є такі стартапи: Платежі - Ant Financial, Stripe, Mozido, Klarna, Transferwise; Кредитування - SoFi, Kabbage, Lufax, Prosper, Funding Circle.

Рис. 2. Глобальні тенденції інвестування у розвиток FinTech індустрії на світовому ринку

Джерело: [4, с. 483]

Впродовж останніх трьох років фінтех розвивається і в Україні, де на ринку активно працюють понад 100 компаній. Крім того, 43% бізнесу вже активно функціонують на міжнародному ринку, а 73% з тих, хто працює тільки в Україні, планують підкорювати закордонні країни. Тенденція до зростання фінтех-сектора у 2019 р. не зміниться.

Лідуючою серед українських фінтех-компаній є сфера платежів і грошових переказів. Саме цю нішу займає лівова частка компаній. На другому місці за популярністю - бізнеси, що працюють над технологіями та інфраструктурою. На третьому - компанії зі сфери консалтингу та аналітики. Разом з тим набирають обертів і нові для України напрями фінтеху - персональний фінансовий консалтинг, insurtech, regtech, необанкінг.

Проте, сучасний український фінтех-ринок зіткнувся з низкою труднощів, основними серед яких є:

1. Неврегульована законодавча база. Хоча законодавчих заборон на надання будь-яких популярних фінтех-послуг немає, однак, згідно з законодавством України, такі види діяльності, як емісія платіжних карток, відкриття рахунку та

емісія «електронних грошей», можуть здійснюватися тільки банками. Відсутнє правове регулювання використання криптовалют;

2. Обмежений доступ фінтех-провайдерів до капіталу та фінансування. Слабка залученість інвесторів;

3. Традиційний банківський сектор, який повільно впроваджує інновації;

4. Військовий стан і загроза цілісності державних кордонів.

Незважаючи на проблеми, які існують на ринку фінтех-послуг, Україна є надзвичайно привабливою країною для іноземного інвестора за рахунок спрощеного податкового режиму зі ставкою податку на прибуток у розмірі 5% на рік. У цьому випадку підприємець не сплачує податок на додану вартість. Крім того, очікується, прийняття нового Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання переказу коштів» [5], який визначатиме нормативно-правове регулювання платіжних карток, аналогічне до PSD2. Затверджено Закон «Про електронні довірчі послуги», що регулює сферу електронної ідентифікації та довірчих послуг для електронних операцій на внутрішньому ринку.

Отже, фінтех-послуги активно розвиваються в світі, що веде до значних змін на фінансовому ринку. Незважаючи на ранню стадію розвитку фінтех-індустрії в Україні, за прогнозами спеціалістів, у цій галузі буде продовжуватися значне зростання. Цьому сприятиме потужна інфраструктура у вигляді високого проникнення мобільного зв'язку та смартфонів у поєднанні з добре освіченим та технологічно грамотним населенням. Потребує продовження гармонізації правового поля України з директивами Європейського Союзу щодо електронних грошей, віддаленого відкриття рахунків, багаторівневої ідентифікації клієнтів тощо.

Список використаних джерел:

1. Що відбувається на ринку фінтех в Україні. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:: <https://www.imena.ua/blog/fintech-in-ukraine/>

2. Трансформація фінансового сектору. Фінтех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог. // Проект USAID [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf
3. Гордеєва Д.В. Фінтех в країнах АСЕАН: стан, проблеми та вплив на фінансові ринки // Д.В. Гордеєва, С.О. Бахшалієва, О.О. Подвальна, Е.В. Сергієнко / Ж-л «Фінансовий простір», 2019. - № 1 (33).- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://doi.org/10.18371/fp.1\(33\).2019.177100](https://doi.org/10.18371/fp.1(33).2019.177100)
4. В'язовий С.М., Пасічник І.В. Розвиток FINTECH-індустрії в Україні та її ризики для банківської діяльності // С.М. В'язовий, І.В. Пасічник / Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Вип. 4.- 2019. - №21. – С. 480-484
5. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання переказу коштів». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH5LY00A.html
6. Закон України «Про електронні довірчі послуги» № 2155-VIII від 05.10.2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19/paran534>

УДК 336.6

Юркевич О.М.,

к.е.н., доцент кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

«Діджиталізація» як головний тренд розвитку економіки

Діджиталізація на сьогодні стала головним трендом розвитку світової економіки та сучасного бізнесу. На сьогодні ми можемо спостерігати процес зародження і розвитку цифрової економіки (digitaleconomy), альтернативною назвою якої є «API економіка». Концепція цифрової економіки означає зміну технологічної бази економіки в напрямку автоматизації процесів. Цифрова трансформація на сьогодні стає чинником економічного зростання на всіх